

Lofoten

Sofie Maertens en Michiel Vanhee



Colofon

Lofoten

©2024 Odyssee Reisgidsen vof

©2024 Sofie Maertens en Michiel Vanhee

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Negende herziene druk 2024

ISBN 99789461231864

NUR 512

Tekst: Sofie Maertens en Michiel Vanhee

Serieredactie: Bartho Hendriksen en Leo Platvoet

Foto's: Sofie Maertens en Michiel Vanhee tenzij anders vermeld

Kaarten: UvA-Kaartenmakers | www.uva-kaartenmakers.nl

Odyssee Reisgidsen

Odyssee Reisgidsen levert zijn titels als paperback of als e-book. Paperbacks zijn verkrijgbaar bij de (reis)boekhandel in Nederland en Vlaanderen, via online-boekhandels of de Odyssee-website. De e-books zijn verkrijgbaar via de Odyssee-website en een groot aantal internetplatforms. Uiteraard proberen wij de geboden informatie zo actueel en accuraat mogelijk te houden. Toch kunnen er onvolkomenheden en fouten in de tekst voorkomen. Odyssee aanvaardt daarvoor geen verantwoordelijkheid.

Foto omslag paperback: Het innemende vissersdorp Reine op het eiland Moskenesøy

Foto titelpagina: Uitzicht vanaf de berg Måstadjellet op het eiland Værøy

Foto pag 6: Vestresand op het eiland Vestvågøy



Odyssee Reisgidsen

Volg Odyssee op Facebook en Instagram

www.odyssee-reisgidsen.nl | info@odyssee-reisgidsen.nl

Voorwoord

Wat mag je verwachten op de Lofoten, de fascinerende archipel in het hoge noorden? 's Zomers een sprookjesachtig land badend in bijzonder zonlicht. Niet alleen overdag, maar ook 's nachts, wanneer de middernachtzon als levenselixir van het noorden laag boven de horizon hangt. De massieve bergformaties werpen hun schaduw over dal en fjord. De kleuren van de zomer zijn intens. De groene grasweides en bruine bergflanken contrasteren fel met het blauwe zeewater, de rode vissershutten en de bonte bergflora. Je blik glijdt langs steile en ruwe bergwanden omhoog en stort vervolgens als een rotsblok recht naar beneden in de vlakke zeespiegel. De witte zandstranden strelen niet alleen het oog van elke bezoeker, maar spreken evengoed tot de verbeelding van de talrijke schapen en lammeren die er hun stekje hebben. De bergwereld nodigt uit tot grootse belevenissen. Hoe hoog je als wandelaar ook komt, je zal letterlijk en figuurlijk naar adem happen. Spitse pieken om je heen en blauwgroene baaien aan je voeten: aangrijpende schoonheid.

Hier kan je in het licht van de middernachtzon je tent opslaan of in een authentieke vissershut de geur van het vissersleven opsnuiven. De zeevogels nodigen je kraaiend uit op een boottocht naar de vogelrotsen en de talrijke vis in zee verleidt tot hengelavontuur.

Eind augustus valt het doek over de zomer. Achter de schermen wordt het Lofotendecor grondig omgebouwd. In de herfst word je overweldigd door intense rust en stilte. De bladeren van de bomen kleuren goudgeel en het wordt weer donker 's avonds. De nachten worden langer en het daglicht schaarser, tot in het hartje van de arctische winter de nacht over de dag heerst. Meteen een uitgelezen kans om op zoek te gaan naar het dansende noorderlicht dat een heldere sterrenhemel groen kleurt. In januari komt de kabeljauw kuitschieten en veranderen de Lofoten in een lappendeken van stokvisrekken, de houten kerken van het noorden. Elk seizoen heeft zijn eigen karakter en biedt de bezoeker unieke ervaringen en onvergetelijke indrukken. Maak kennis met de vele gezichten van de Lofoten. Wees hartelijk welkom op de eilanden van licht en stilte.

Veel reis- en leesplezier,
Sofie Maertens en Michiel Vanhee

Reacties en updates

Uiteraard houdt Odyssee zich aanbevolen voor reacties van kritische lezers. Zijn er foutieve vermeldingen, wijzigingen in openingstijden, prijzen en dienstregelingen? Laat het ons weten! Of heb je tips over hotels, pensions, campings en dergelijke? Ook dat horen we graag! Stuur een email naar: info@odyssee-reisgidsen.nl. Ga voor updates van de gids Lofoten naar www.odyssee-reisgidsen.nl/item/lofoten-updates

Inhoudsopgave

Austvågøy verkennen

Fiskebøl en omgeving 7

Svolvær 12

Svolvær praktische informatie 16

Omgeving van Svolvær 19

Gimsøy en Vestvågøy verkennen

Gimsøy 26

Vestvågøy 29

Flakstadøy en Moskenesøy verkennen

Flakstadøy 47

Moskenesøy 60

Værøy en Røst verkennen

Værøy 71

Røst 76

Achtergrondinformatie

Landschap en bevolking 79

Flora en fauna 86

Geschiedenis 94

Maatschappij en samenleving 96

Economie 99

Lofoten culinair 103

Cultuur 104

Anekdoten 105

Praktische informatie

Reizen naar de Lofoten 107

Reizen op de Lofoten 110

Overnachten 111

Eten en drinken 115

Praktisch ABC

Lofoten van A tot Z 116

Register 124

Kaders

Wandeling van Digermulen naar Digermulkollen 9

Wandeling van Svolvær naar Tjeldbergtinden 15

Kaare Espolin Johnson 21

Wandeling van Hov naar Hoven 28

Wandeling van Bøstad naar Vetten 30

Wandeling van Saupstad naar Eggum via Unstad 35

Meerdaagse wandeling van Hagskaret naar Alstad 38

Wandeling van Hagskaret naar Justadtinden 38

Wandeling van Gravdal naar Haugheia 45

- Wandeling van Napp naar de grot Storbåthellaren **48**
- Wandeling van Nappskaret naar Stornappstinden **49**
- Wandeling van Vikten naar Hornneset **51**
- Wandeling van Nesland naar Nusfjord **55**
- Meerdaagse wandeling van Nesland naar Napp **57**
- Wandeling van Marka naar Kvalvika **58**
- Meerdaagse wandeling van Krystad naar Sørvågen **61**
- Wandeling van Reine naar Reinebringen **64**
- Wandeling van Sørvågen langs Munkebu-hut naar Hermannsdalstinden **67**
- Wandeling van Å naar de Stokkvikpas **70**





Fiskebøl en omgeving

Helemaal in het noordoosten van de Lofoten ligt het eiland Austvågøy. In het noorden paalt het eiland aan de archipel Vesterålen en in het oosten wordt het door de zee-engte Raftsund geflankeerd. Dankzij de in december 2007 geopende wegverbinding (Lofast) is Austvågøy zonder veerboot bereikbaar. Een indrukwekkend berglandschap beslaat het grootste deel van het eiland, rond de Raftsund vinden we zelfs een aantal grootzenders. De hoogste piek, de Higravtinden, is met zijn 1146 meter meteen ook het dak van de Lofoten. Op Austvågøy ligt ook de grootste stad van de Lofoten, Svolveær, een levendige haven die dagelijks met een bezoekje van het Noorse passagiersschip Hurtigruten wordt vereerd.



1. Lofoten Kulturhus/
Nordnorsk Kunstnersenter
2. Lofoten Krigsmuseum
3. Magic Ice
4. Galleri Dagfinn Bakke
5. Galleri Gunnar Berg
6. Hurtigruten-kaai
7. VVV
8. Svolveer kirke

Svolveer niet meer dan een gunstig gelegen provinciestedje. Alle afstanden binnen het centrum zijn dan ook perfect te voet af te leggen.

Rond Torget

Zijn charme moet Svolveer vooral halen uit de maritieme sfeer en de ietwat mondaine bedrijvigheid die er 's zomers langs het bebloemde marktplein, de kades en aanlegsteigers heerst.

Historische authenticiteit vind je hier slechts mondjesmaat, maar hedendaagse gezelligheid en een resem boeiende kunstgalerijen compenseren dat gemis.

Al van een afstand springt het compacte witte kerkje **8** met het grijze dak in het oog. De inwoners hebben lang op hun godshuis moeten wachten, want het werd pas in 1934 opgericht. Opvallend aan de constructie is dat de toren boven het koor werd geplaatst en niet, zoals gewoonlijk, boven het portaal. Het kerkje met het sobere interieur staat helaas niet open voor bezoekers.

Het kloppende hart van de stad vormt het marktplein (*Torget*), de daaraan aansluitende flaneerstrook langs het water (*Havnepromenaden*) en het per brug bereikbare mini-eilandje *Lamholmen*. Altijd leuk om 's avonds op een terrasje in de zon het reilen en zeilen van de vele luxejachten gade te slaan en de twee dagelijkse Hurtigruten-schepen de haven te zien binnenlopen en verlaten.

Lofoten Kulturhus

Cultuur centreert zich in Svolveer in en rond het moderne **Lofoten Kulturhus** **1** (www.lofotenkulturhus.no), dat zich aan de andere kant van het marktplein bevindt. In de concertzaal worden concerten, cabarets, theaterstukken en kindervoorstellingen georganiseerd.

Ook het **Nordnorsk Kunstnersenter** (Noord-Noors Kunstenaarscentrum)

Unstad

Bus verbinding met Svolveær en Leknes met overstap in Borg.

Accommodatie *Unstad Arctic Surf*, www.unstadarcticsurf.com, 970 61201. Sfeervol overnachten in vernieuwde hutten aan een van de mooiste stranden van de Lofoten.

Surfen Unstad is hét eldorado voor de temperatuurongevoelige (winter)surfer. Vooral tijdens de herfst en de winter beuken metershoge golven vanuit de Atlantische Oceaan er op het strand. Een uitdaging voor elke durver die zijn grenzen wil verleggen. De zomermaanden zijn dan weer beter geschikt voor wie zich voor het eerst op de plank waagt. *Unstad Arctic Surf* (www.unstadarcticsurf.com, 970 61201) organiseert cursussen voor beginners. Surfplank en volledige surfuitrusting zijn er te huur.

Saupstad

In **Saupstad**, een paar kilometer voor Unstad, vind je **Lofoten Gårdsysteri**. De ecologische hoeve wordt gerund door een Nederlands echtpaar dat eigen ecologische producten verkoopt, zoals verschillende soorten witte geitenkaas, geitenlamsvlees, groenten en verse bessen. Vanaf Saupstad is het mooi wandelen naar Unstad, waar de kustwandeling naar Eggum begint.

 **Lofoten Gårdsysteri** mei-okt dagelijks • gratis • www.lofoten-gardsysteri.no

Wandeling van Saupstad naar Eggum via Unstad

Categorie: matig zwaar.

Route: goed begaanbaar en duidelijk pad dat bij regenweer evenwel verhoogde concentratie eist. Licht glooiend traject zonder vermeldenswaardige hoogteverschillen. Met wat geluk baad je hier in het gouden licht van de middernachtzon.

Duur: Saupstad-Unstad: 1 uur heen / 1 uur terug; Unstad-Eggum: 2 uur heen / 2 uur terug.

Deze wandeling is vanwege de schoonheid van de dorpjes Unstad en Eggum en de ligging aan de westkust een geliefde tocht voor jong en oud. Dankzij de warme gloed van de middernachtzon kan de wandeling 's zomers ook in de vroegste uurtjes worden gemaakt!

Van Saupstad naar Unstad

De kustwandeling naar Eggum start in het stille en eenzame dorp Unstad. Wil je de tocht echter met 4 kolometer verlengen, vertrek dan in Saupstad, een gehucht kort voor Unstad. Vanuit Saupstad, dat tussen twee tunnels ligt, loop je de eerste 2 kolometer langs de geasfalteerde weg naar Unstad, maar daarna neem je 800 meter voor de Unstad-tunnel rechts de aardeweg omhoog. Het pad stijgt geleidelijk tot je letterlijk



Magistraal uitzicht vanaf de top van de Justadtinden

*Vorbij de mast ontpopt de grindweg zich als een betrouwbaar pad. Je passeert een poortje dat de grens van het weiland aangeeft. Neem het pad rechts. Er duiken meteen een aantal drassige passages op, maar geen nood: houten plankwerk zorgt waar nodig voor een droge overstek. Het duidelijk zichtbare pad loopt vrij geleidelijk omhoog, alleszins geleidelijker en minder steil dan de meeste paden op de Lofoten. Even voorbij halfweg kent de **Justadtinden** (738 m) een kleine knik. Het terrein wordt iets pittiger en je doet nu een beroep op de inhoud van beide longen. De klim legt zich echter al snel weer in zijn gewone plooi en met de top in zicht werk je het laatste deel zonder overdadig zweetvergieten af. Het uitzicht (360 graden, of wat had je gedacht?) is om duimen en vingers bij af te likken. Je staat in het hartje van de Lofoten, geen berg op deze archipel te bedenken of je ziet hem liggen (bij goed weer en een heldere hemel). Terugweg langs dezelfde route.*

Stamsund

Stamsund telt 1500 inwoners en is een van de grootste en belangrijkste visersdorpen op de Lofoten. Hoewel de naam Stamsund al in 1614 in geschreven bronnen opdook, is het dorp pas in de 20e eeuw een rol van betekenis gaan spelen. Een volkstelling uit 1875 berichtte over niet meer dan vier in Stamsund gehuisveste gezinnen! Het dorp in zijn huidige vorm werd grotendeels opgebouwd door het familie-imperium rond grootgrondbezitter J.M. Johansen (ook wel eens 'de tsaar' genoemd). Die kocht tussen 1901 en 1909 zowat het hele havengebied op en stampte er een succesvolle visfiletfabriek uit de grond